

Womhaj Bóh!

Czisko 33.
18. augusta.

Lětnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske kopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmoleriez knihicizščezetni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchtwórćlětnu pschedpłatu 40 np.

11. njedzela po šwjatej Trojizy.

Lut. 7, 36—50.

Farišejsteho a zlonika abo hrěšnika nam našch Knjes Jesuš Khrystuš w dženšnišim seženju psched woczi staji. A farišejsteho a hrěšnika tutón text nam pokazuje. Pschirunanje wo farišejstkim a zloniku w tempłu je exempl ša Knjesowe słowo: „Šchtóž šo šam powyšchuje, budže poniženy, a šchtóž šo šam ponižuje, budže powyšcheny“ (Lut. 18, 14.), kaž tež ša słowo šwj. Pětra: „Bóh napšchecziwo steji hordym, ale ponižnym dawa wón huadu“ (1. Pětr. 5, 5.). Tež w tej historiji, kotruž Lutasch nam dženka powjeda, je farišejsti ša šwoju hordosč kšostanje dostal, ponižny hrěšnik pak mšdu teje huady. Ale tón text chze naš hiščeže wjazy wuczič, mjenujzy šcho je plód wodawanja hrěchow a šcho je pucz k tajkej huadze. O, kak wažny je wón to dla ša naš! Pschetož, kotre kublo je wažnišče ša naš hač wodawanje hrěchow? Luther praji: „Šdžez je wodawanje hrěchow, je tež žiwjenje a šbóžnosč“. A David spēwa: „Derje temu, kotremuž je pschestupjenje spusčezene, kotremuž je hrěch pschikerty. Derje temu čłowjekej, kotremuž tón Knjes słosč nje-pschizpi, a w kotrehož duchu žane jebanje njeje“ (Ps. 32, 1. 2.). Hač šy čaknje a wěčnje šbóžny, to wot teho praschenja wotwišuje: Šsu tebi tvoje hrěchi wodate? Teho dla wopomni š wutrobnym požadanjom po prawym wotmolwjenju to praschenje: Šchtó ma wodawanje hrěchow? Na to našch text wotmolwi: 1) Šchtóž

Jesuša lubuje, tón jo ma; a 2) šchtóž do Jesuša wěri, tón jo dostanje.

Farišejsti Šchiman bě našeho Knjesa Jesuša k šebi na hofezinu pscheprošyl, niz pak š lubosče, ale š lešnosče a falschnosče. Wón njebě Jesušej kaž kóždemu druhemu hofezej wotšchewjenje popišal, šo by jemu wodu k myču nohow podal, tež njebě jeho wokošchal, kaž lubowaneho hofeža, tež njebě jemu hłowu š wolijom pomasał, kaž židža hewał čimjachu, šo bychu šwojeho hofeža čzesježili. Ale šchtóž běšče njelubosny farišejsti wuwostajil, to jemu wulka hrěšniža sežini, kiž do teho šameho doma pschindže. Wona jady k Jesušowymaj nohomaj pschistupiwšchi, tej šamej se šwojimi šylkami maczesče a š wloškami šwojeje hłowu trejesče, wokošchi te šame a namasa je š drohej marškej žalbu. Šcho čerjesče ju k tajtemu štuktu, pschi kotrymž šo tak hluboko poniži, šo šama šaprè a šazpěče hordych ludži pscheczerpi? Nicžo druge, šhiba horza lubosč k Jesušej. A čeho dla Jesuša tak jara lubowasče? Farišejstemu, kotruž š hordym šazpicžom na wulku hrěšnižu pohlada, Jesuš to psches pschirunanje wo dwěmaj dožnikomaj šjewi, jo na njeho a na tu hrěšnižu ualožiwšchi. Kaž dožnik, kotremuž je jeho wěricžel pječ štow toleš spusčezil, tak tež kóždy, kotremuž je tón Knjes wjele hrěchow wodał, jeho bóle lubuje hač drugi, kotremuž je mjenje wodał. Potajkim tež na wulkosčzi jeje lubosče k temu Knjesej pošnawamy wulkosčzi huady, kotraž bě šo jej wot teho Knjesa dostala, psches to, šo wón njebě jej hrěchow hromadu pschizpi; jeje lubosčž bě šlódki plód

wodawanja hrěchow. Haj, štož Jesuša lubuje, ma wodawanje hrěchow.

Masch ty jo tež, mój luby křesćizjano? Ty jo nimasch, je-li so teho knjesa na hojezinu proshjich i tej modlitwu: „Bój, knjeze Jesu, budž nasch hoječ“, ale s hordym jazpicjom dele hladasch na tych, kotřiz se hylsami džaka k Jesušowymaj nohomaj ležo jeho czešeja a jemu dary lubosjeje woprunga. Je-li so hrěschnikow nje lubujesch a žane dobre słowo sa tych nimasch, kotřiz su do czeščich hrěchow a haniby padnyli, dha su nje luboŝny, hordy farisejski, a wopokasujesch, so hiščeje njejsy hnadu prawje spótnal, kotraž hrěchi wodawa. Hdžež lód leži, tam Bože słončko hiščeje njeje mohlo swoju mój wopokasacz. Hdžež pak so semja seleni a kčjeje, tam je słončko twjerdy a hynny lód wottało. Tak masch tež ty wodawanje hrěchow, je-li so s nutrneje modlitwu k Jesušowymaj nohomaj ležisch, jemu k lubosjezi swoj czaš, swoje mozy, swoje samóženje rady woprungesch k wotpomhanju cželnej a duchownej nusy twojich bratrow a s ponižnej wutrobu a hamšnym saprěczom Jesušeje slyšich na najwážnišich stawach jeho cžela, to je jeho zyrkwe, na najhubjejšich mjes bratrami. Je-li so so tajke plody w twojim žiwjenju namakaju, dha dyrbi tež njewidomny korjeń w tych hamych, wodawanje hrěchow ležecz. Kaž so wohen jeno na wohnju sahori, tak tež twoja lubosč k Jesušeje je so jeno sahoricž mohla na Jesušowej lubosči k tebi, na hnadže, kotraž hrěchi wodawa. Majch-li pak wodawanje hrěchow, dha ničžo njerodž wo šwarjenju a hanjenju farisejskich! Wot Boha wobhnadženy su tež pod křizjom tyšacz krocž sbožowniški hacž woni, kotrymž su hrěchi hiščeje sđeržane.

Alle kať dostanu wodawanje hrěchow? prascha so suano někotry, kotryž jo hiščeje nima, a jo hebi i wutrobu žada. Tež na tole praschenje nasch text prawe wotmolwjenje dawca: Štož do Jesuša wěri, dostanje wodawanje hrěchow. Jako bē tón knjes farisejskeho pomučil, wobroczi so k žónžy, kiž k jeho nohomaj ležesche a džesche k nej: „Tebi su twoje hrěchi wodate.“ Čžeho dla móžesche wón to k nej prajicz? Farisejszy, kiž i nim hromadže sa blidom šedžachu, to ja Bože hanjenje džeržachu; pšchetož woni njewěrjachu, so ma Jesuš mój, hrěchi wodacz. Móžachu pšchi tajkej njewěrje wodacz hrěchow dostacz? Wěsčeje niz. Džěcžu, kotrež do lubosčeje swojeho nana njewěri, tón hamy tež pšchestupjenje wodacz njemóže. Tak tež farisejszy wodawanje hrěchow dostacz njemóžachu, dokeľ njewěrjachu do lubosčeje Božeje, kotraž so w Jesušu siewi. To móžachu sami spótnacz se słowow, i kotrymž tón knjes wulku hrěschnizu wot šebje puščezi: „Twoja wěra je cže wobsbožika; dži i měrom!“ O, kať je tole słowo tyšcheneho ducha wboheje žónškeje woschewižo, kať czerstwa woda lačneho podrožnika w puščinje, kať kłodžazy balsam, kiž so na horjazu rami sbiteho položi. Wobsbožena pšches mēr i Bohom móžesche wot knjesoweho woblicza dom hieč. A kať to? Wona bē wěriła do Božeje lubosčeje, kotruž bē jej Jesuš siewil pšches swoj ewangelijon a pšches hnadu, i kotrež hrěschnikow horje bjerjesche. Haj, štož do Jesuša wěri, dostanje wodawanje hrěchow.

To móžesch ty tež mój luby křesćizjano, hdyž jenož do Jesom křysta wěrisch. Čžinišch ty to tež? Abo hdyžisch jeho runje tak kať tamny farisejski? Wěnišch, so Nazarenski mój nima, hrěchi wodacz, so njeje lěpšchi abo

wjetšchi hacž ty? Abo pohorščujesch so na tym křizowanym cžěšlowym hynu, dokeľ jako cžěhny a sprawný cžlowjek tajkeho šanicžowaneho cžlowjeka sa sbožnika pšchiswacz njetrjebasch? Mój luby pšcheczelo, tak doľho hacž ty tak wjele do so a tak malo do Jesuša džeržisch, njebudžesch k prawej wěrje pšchińcz, dokeľ pšches swoju farisejsku hordosč jašlepjeny, ani twoje hrěschne hubjeństwo, ani Jesušowu Bójstu krašnosč nje spótnajesch. O, pšchirunaj jeno swoje žiwjenje, kaťež so wopokasuje w twojich myšlach a cžuczach, słowach a skutkach, i tej pšches mēru wulkej cžisteje a swojateje lubosčeje, i kotrež je Jesuš kóždy czaš swojatu wolu swojeho njebjeskeho Wótza dopjelnik a swojim bratram na semi slyžil hacž do šmjereče na křizju! A ty budžesch spótnacz, kaťki wulki hrěschnik ty su a kaťki swojaty, haj, bójsti cžlowjek Jesuš je. A ty budžesch s horžymi hylsami pokuty wodawanje hrěchow pytač a rady wěricž, so jo jenož pšchi Jesušu namakasch. W tajkej pokutnej wěrje je tamna wulka hrěschniza w Šchimanowym domje wodawanje hrěchow namakala a ta šama wěra bē tež sa swojateho Pawola, sa nascheho Luthera a sa wšichkich swojatyh tón prawy pučž, po kotrymž su wodawanje hrěchow dozpili. Dha dži tón šamy pučž, moja luba dušcha, dži k Jesušeje a padu k jeho nohomaj, pšchibližuj so k njemu jako wulki hrěschnik s horžymi hylsami pokuty a spuščezej so jeno na jeho njewurjeknitu hnadu! Wěť twjerdže, so tón šamy, kiž je tamnu wulku hrěschnizu wobhnadžil, tež tebe wot so nještorjezi. Wšchak je wón prajil: „Teho, kiž ke mui pšchińdže, ja njewuštorčžu“ (Jan. 6, 37.). Wšchak móžesch hiščeje lóžo hacž tamna žónška do jeho hnady wěricž; pšchetož ty masch, štož wona njemějesche, to zyle šjewjenje jeho lubosčeje w žylim nowym testamencze a we wobemaj šakramentomaj, a majch na tajke wašchnje wopišmo a šygel sa to, so je Jesuš tež sa tebe swoje cželo do šmjereče dať a swoju krej pšchelať k wodawanju hrěchow. O, wěť to s žylej swojeje wutrobu a Jesuš budže tež tebe wobhnadžicz s tym šwědečenjom: „Twoja wěra je cže wobsbožiko, dži i měrom!“

Šamjeń.

Pucžowanje po Božim pišunje

abo

tajle myšle nadeńdžech, Bože słowo cžitajo.

Podawa šwěrný cžitak „Pomhaj Bóh-a“.

I. kniži Móššahowc, 24. staw.

(Wotracžowanje.)

III. Šchuzka 19—26. Tu je měnik noweho wodželenja w stawijnach prawótzow. Kať najprejedy Bóh Abrahamu wuwjedže se swojeho wótzowšeho doma, a kať i nim Bože kralestwo je swojstom šlubjenja wo hnadže so i nowa šapocžnje, kať so posdžischo mjes jeho džěcžimi hyn po šlubjenju kručze džěti wot tamnych po cžele narodženyh: tak šastupi nětko mjes wobemaj šjaakowymaj cželnymaj hynomaj, mjes dwójnikomaj, nowe dželenje, haj, młóšiči nušwoli so pšches štaršchim; i tym šiewi so niz jenož, so Bóh šwobodnje bjeje wšcheho wuměnenja roškasuje nad darami swojeje hnady, ale tež, so wón kručze a wěsče dowjedže cžlowjekow se šwuhwoleneje šwójšy, kať tež jich wošudy k wultemu a wyšokemu šhladanemu kónzej. Štož pak je hižo doľho do naroda wobeju hynow wobsamkujene, haj, tež wuprajene, to wupokasa so, hdyž štaj wobaj wotrožitaj, pola młóšicheho jako škut hnady, kotraž jeho se wšchěmi jeho wulkiimi šmylkami šezeplywe nješe; pola štaršcheho pak jako šprawne šhostanje sa jeho nješprawne šeniške šmyšlenje. Džiwacz mamy so w tutej stawisnje wo šlawje a šakubje, kať šwěrnje šwjate pišmo wšcho dobre, šymane a hódne wo štaršchim, njewušwolonym hynu nam powjedži, a date, kať nam

na druhej stronie i Wożim saramanjom potasa, kał ho pschestsupjenja khostaja, kotrež je wotz Izaeliskich pscheczjwo bratrej Gławej sawinowal. Tež i tym dopolnuje jaźnje, kał hwiata khotnowež a nještroniska luboicž — kał w Wożim krajeitwoje — tał tež w hwiatym piźimje knježi.

To pał hu Izaakowe narody, Abrahamoweho hyna, kotryž wot nět přenje městno w Wożich stawinach nastupi: Abraham plodžesche po mozy Wožeho hlabjenja Izaaka.

Izaak pał, i kotrymž Wob hwió hlab i Abrahamom dale plecejšche, běšche schytrzeči lět stary, hdyž hebi zonu wja, Rebecku, Bethuelowu dźowku, kotryž bě Syrisli cłlowjet i Mesopotamijske, Labanowa hotra.

Izaak pał, pschewywarošči w juźnym kraju dzewjatnace lět w njeplódnym mandželstwie, modlesche ho k knjezej ja hwoju mandželstu, pschetož wona běšche, kał běšche ho nětko wujazniko, njeplódna, a tał bě jenož móžno, so bychu ho jej psches Wožu wošebitu pomoz — jako něhdy Sarje — dźeči spožžite. A knjes jeho wuškscha, a Rebecka, jeho mandželsta žona, podja i dobom i dwěmaj dźeščomaj.

Hwió je ho stalo, so bě macž dotho njeplódna, doniž njeje stónčnje snamjeniteho muža Wožeho porodžila; tał běšche i Izaakom, Simjonom, Samuelom, Janom. S tym njemějšche narodžene dźečo staschimaj jenož wošebicze lube a wscha jeju tedžbliwosč na nje složena byč, ale wonaj mějšchtaj jo spóinacž ja wošebity dar Woži, spožčeny po njewšednych mozach, a tał mějšche tajke dźečo byč snamjo sbóžnitowe, kotryž je ho narodžil i knježny.

A dźečzi hiščeje njewunostchenej itorkaschtej ho něhdy w jeje žiwocze.

Je to podawč, kotryž drje ho tež hewal stawa; tu pał je to wošebite snamjo, dofelž mějšche knjes k tutymaj dźeščomaj wot wschego spocajka wošebity počah.

Duž dźešche wona i tym njemějšena: Hdyž ho mi tał dže, cžeho dla dha hym ja podjala? njeby ja mnje lepje bylo, bych li njeplódna wostala, hdyž mam ho stónčnje porodžena boječ? A wona dońdže na pošwoječene městno, jo by ho knjeja i modlitwu prajchala, schto chje jej se snamjenjom hjewič.

Najščišči je Rebecka k študni žiweho a Widžazeho schta, hdyž běšche ho něhdy Sagarje pschichod jeje hyna, kotrehož hiščeje pod wutrobu wošesche, wujaznik. Wona mějšche storkanje ja hrosne snamjo, jo budžetaj ho dźečzi mjes hobu wadžicž.

A knjes dźešche k njej: Dwaž ludaj staj se hwojomaj wotzomaj w twojim žiwocze, a bowoži lud po woschnju a sumpšenju budže ho dźelicž i twojeho žiwota; a jedyn lud budže móžnišči dužli drugi, a wjetšči — přeni narodženy — budže se hwojimi potomnikami mjejšchemu — pođžišcho narodženemu — hkužicž, hdyž je ho hižo po wošobje dal wot njeho pschewhatač.

Knjes jej hjewi, so tamne snamjo dwoje wšesčzi: wošub wošebu dźeščow a wošub wošebu narodow i njeju wuthadžazeju. Dwaž mjes hobu wujowazaj narodaj staj i tym wosnamjenjenaj, i kotrejuž budže hlabišči móžnišeho pschodobneč, kał ma mjes hynomaj młódišči prawa přenjeho narodženeho mječ: knještwo a wjetšche namrěwstwo. Profeczište hudancžo ho i tym Rebecky idželi, i kotrymž je Wože kralesitwo na semi hwošrowane. Słowa: „wjetšči budže mjejšchemu hkužicž“ merja ho wošebje na narodaj, jo mamy na wotzow jenož po jeju narodomaj ledžbowacž, i kotrymaj hu tu jeie a hame, pschetož na beatromaj po wošobje njeje ho tute wšesčjenje stalo.

(Potracžowanje.)

Šhto hym psched 30 lětami w franzowskej wójnje nashonil.

Spisal August Wiczas, kubleč w Żornoštyach.

(Potracžowanje.)

Zako bčemy nimale hodžinu tudy cžakali, dostachmy porucznosč, jo dyrbinym doprědka. Našche šhorhoje buchu roswite a nětko schwatačmy w pschichnym maršchu dale. Nětk wjedžachmy, jo tež nam hiščeje džel džela pschewostanje. Wotoko 7 hodžin cžehnjechmy na bitwischego, hdyž ho polk do bataillonow, a bataillonow do kompagnijow rosdželichu. Nětko ho hacž něhdy na 3 abo 400 krocželow St. Privatej pschibližichmy. Dyrbachmy ho na koleno kłanycž a wocžacž, hacž pschifalinja njepschidže, jo dyrbinym nadběhowacž. Tehdy dostachmy našču wóhnyowu schčezenižu. Granaty wotoko naš lětachu a do semje bijachu. Ale i Wožim swarnowa-

njom žana do našeho wotdželenja njetrejechi. Wale kulki i ščelbow pał naš njemylachu, dofelž běšche najwjetšche bčjenje w měšce hnamym a franzowizy hižo naid cžehnjechu. Nětko, hdyž granaty tał wotoko wušchow hwiadachu, woprajcha ho naš hejtnan: „Džeči, lubi ho wam to?“ Wny wšchitzy wotmotwichmy: „Daj, knjes hejtnan!“ Ale wotoko wutroby nam tał njeběšche. Cžachmy a cžachmy na pschifalnju, mětko nadběhowacž, ale pschifalnja nje-pschidže. Praisot ščelbow ho idalowasche a stónčnje žyle wocžichmy. Nadobo šaklyschachmy žyle našdala kapiškanje, jo ma wujowanje kónz. To běšche ja naš jandželski hłóš, a schtož hewal wjele wo signalach njeroshmyjšche, tóntle wón wěšče scopyni. Našch regiment ho nětk saho hromadu sečeže, a hnydom na bitwischegu hebi lěhu šhotowachmy. Morwi buchu na bok položeni. Něloti cžezzy ranjeni buchu tež hnydom hromadu šocheni a wot našchich lěkarjow sawasani. Tał dostachmy městna došč k warjenju a k leženju. Morwi bčchu nimale jenož franzowsko. Jedyn mjes nimi běšche do huby ščelny a kulka bě sahy i hłowy wulecžala. Druhemu běšche granata delny žiwot rostorchala. Wot cžezto franjennyč w nozy wjele i wulłini bolosčemi wumtje. Stonanje a žalosčenje pał žyłu nóz traješche. Nětko wšchitke wojeiste hudžby džafne ščelusche pišchachu. To cžinjese na naš wšchitlich jara hlaboto-hmujazy jačičež.

Nětko rěkasche: Seli cžezče něšcho jěč a hebi warieč, dha pytače hebi po cžmje drjejo, a jeli na nahej semi ležecž wochzeče, tež hłomu. Sa a dwaž pscheczeloj, kiz hebi pschego hromadže warjachmy, džechmy teho dla do blifeje, něhdy 10 mjejšchinow idaleneje wšy Moutort drjejo pytač. Ale lědma je dowuprajicž, kajki napohlad tuta wješ postičešche. Wšchě twarjenja a brožnje i ranjenymi franzowskimi napjetnjene. Woni žalosčachu, stonachu, a plachachu. Ščot ruješche a wšy sečezowlachy. Stromi pytachu jěč a drjejo, a lóždy cžinjese, kał by wšcho jeho bylo. Džechmy i jeneho twarjenja do drugeho. Ščončnje namafachmy něfote walečli drjeja w jenej brožni. Ščelomy pał žaneje njenamafachmy. Wot tutych wjele wóhnyow we wotolnosčzi běšche žyle hwičto a móžachmy teho dla wšchitko derje widžecž. Hdyž bčemy hebi drjejo na něfote žerdki ščadli, džechmy wrěčo. Njemóžachmy pał našch polk wjazy namafacž. Tu bčchu njemujzy wšchudžom jenož wozjazy, jedyn polk pschi druhim. Duž položichmy drjejo prječ, jedyn jo strážowasche, dwoje pał džešchtaj našch polk pytač. Po dohlim pytaniu jón tež stónčnje namafachmy. Drjejo drje nětk mječachmy, ale ničto k warjenju. Dofelž žanych tornistrow pschi hebi a tež žaneje wody njemječachmy, njesby nam ničto druge, hacž ho i přóšdnym brjuchom lehnycž. Mochwej, kiz bčemy hebi po puczu wutorhali, běšche potajšim nětk žyropa ja žyly dječ; wjele mjes nami pał hiščeje tu njemječachu. Ale, luby Wožo, na nahej ruli dyrbachmy tu ležecž. Njemječachmy ničto, na cžož móhli hwoju hłomu položicž, ani tornistry njemječachmy, kiz nam hewal k temu hkužachu. Widžach, ho bčchu hebi něloti nahłownizu (helu) do semje jačhtapnywšči hłomu na uju položiti.

Wobhamnyč teho dla, do wšy St. Privata hieč, kotraž běšche něhdy 10 mjejšchinow k prawizy wot naš idalena. Wulki džel wšy šrejšche w plomjenjach; i žyrwinje wje žapasche mózne plomjo a roškwělesche žyłu krajinu. Dofelž ho mi njechafche na nahej semi pschenozowacž, cžnyč hebi we wšy hłomu pytač, ale cžnyč tež i dohom rady wjedžecž, schto je we wšy widžecž, hdyž je ho tał furowje wujowalo a hdyž je žyła šakta artilerija a tež džel pruskeje gardy wjele hodžin dotho hwoje granaty a palaze tule nuts ščelala. Šchwitku hym tam wotoko šhodžil a ho roshladowal. Ale kajki napohlad! Cłlowjetej mohto ho sežnyč. Wšchitke domste a pólanske twarjenja tu polne morwycž a ranjenych ležachu. Wšchelazy bčchu tał wot granatow rostorchani, jo na cłlowjela ani wjazy podobni njeběchu. Tute žalosčenje a štorjenje ranjenych! To ja cžah žiwjenja njesabudu. Najhórtje běšche wotoko murjow, i kotrymž bčchu jahrody wobdate, hdyž bčchu ho wozjazy najtwjerdicho sešupali. Po mojim šdacžu je ho tu tež wjele ranjenych hobu špalito. Tu a tam ho hiščeje jena ščelba wušfeli, hacž wot horzoty abo wot ranjenych, to njemem. Tež mječach tu ščadnosč, hebi jenu chajepot-ščelbu derje wobhladač. Běšche tu wšchudže hwičto kał wodnjo. Tež něfotrych wobhlerjow widžach žalosčjo a ruzy žamajo pschi ho palaznyč ščelach. Njich wobhdenja, nadoba, wšchitko ho palešche. We wocžinjenej brožni widžach hłomu. Mabrach hebi hłomu, kał wjele móžach njeseč, a džech nětk saho k mojim towascham. Nětk móžach ho tola lepje lehnycž. Nóz běšche mila a cžicha a njebjeka bčchu polne hwičbow.

Każ ja, tak też więcej łódzy drubi kłeszczyjan bo Wozu lubemu
Kujesiej nutnje dżakowajche, so bęche jeho tónte dzeń tak hnaduje
sathowal. Bęche to wokolo 11 hodzin. Potom bym jara derje
spal. Bęch dżę piche wschu męru iprózny a módre njebo bęche
nash kryw.

(Potraczowanie.)

Wschelate i bliska a i daloka.

**XXVII. Główna. Sthadzowanla herbsteje studowazeje
mlodziejy** wotme ho tydzienja w Godziju. Esobotu wuradzowasche
wubjerł, kotryż porjad sa psichodny hłowny dzeń sthadzowanli
postaji. Tutón bęche potajim 11. augusta. Na tutej dnju
sejndze ho herbste studentitwo, so by hebi a zpkemu ludym podalo
psichelad wo kwoje dżelawojszi sa minjene leto. Łontrócz sta ho
to w starodawnej a historiskej herbstej wby Godziju, kotryż bęche
tutón dzeń sawerno se shromadzenishejom niz jenoż domjazeje,
ale też dališheje a daloteje herbsteje ludnoicze. S tšechi Eignerez
hoščenja, hdyž tam i tak mnogimi, kotijž też psichjędzechu abo
psichibęzachu, psichjędzechym, postrowjesche naš thorhoj se herbikimi
barbami. Hoščenjsta jala pał, kaž też sthody, kotrež i nej
wjedzechu, wonjesche i dymjazej selenju, syboleishe ho i krajnymu
draperijemi w narodnych barbach, i nutrnej rěczu i nam rěczjesche,
i dobegni napikami, kotrež bęchu jměščenje tu a tam. Woprečejž
dekorazije wustupowasche podobijna S. M. krala Alberta.

Shromadżim wotewri ¼4 hodž, hłowny staršči, stud. jur.
Gólcž i Lipka, po čimž shromadżim, napjelniwšči salu hacž do
poslednich městnow, i mžnym hložom sanješe nashu hymnu
„Nšičeje Eserbštvo nješhubjene“. Staršči powita mtohoščž
psichitomych hošči, wuprajejo wožebity dżak zylej Godzijej
wožabže, kotraž se studowazu mlodžinu tak hojpodliwje psichijała
a hlydo jeje sthadzowanli tak krajnje wuppschila. Psichitomych
hoščjom a towarštivam wunjeschegu studowazy hławu.

Hdyž bę stud. theol. Kujesł protokol wo poženju wu-
bjerła (wot 22 wošbow wopytaneho) pscheczital, podawachu sa-
stupjerjo studentškich towarštivow rosprawy. „Eserbowla“ mješche
15 hobustawow, staršči bęche Kujesł; „herbste hodžim“ wot-
męwachu ho łóđu njeđzeli dopoldnja, kaž pschego. Pschednošcho-
wasche ho 12 a deklamowasche ho 22 kócz, nastawkow woteda ho 28,
knihownja ho psichiporjowasche — by pał ho wjazy męla wužiwacž.

Sorabiji w hymfikim semestrije mžno njebę wjele dżelacž,
pscheknadnje licžby hobustawow dla; sthadzowachu ho najwjazy
4 w bydenju staršcheho, čitachu herbste nowiny a hajachu też
rjany spęw.

Delnožuzižy studowazy wuhotowachu w imje derje
radžemy wječor we Wierbnje, wo kotrymž je ho w čašopisach
rosprawjalo; wožebje pęstowachu herbsti spęw, kotrehož prózo-
wanja bę też spemnjemy wječor rjany plóđ.

Eserbja, na gymnasiuju w Budyščinje studowazy, ho
łóđu wutoru, wot 5—6 hodžim shromadżowachu, dżelajzy po
mozacy.

„Wlada“, towarštvo Eserbow katholickeho seminara w Budy-
ščinje, licžesche w imje 20, po jutrach 16 hobustawow. Ska-
dżowanli ho hrijedu wot 2—3 hodžim a hobotu wot 3—4 hodžim
wotbhwachu, a čitalsche ho w nich i nashich čašopisow a hakiufow,
nastawki wot hobustawow napikane, pschednošchowachu ho węzy
w pęšdej rěczy a we wjasanej, w łóždej hodžinje ho spęwasche.
Wulku saskužbu wo towarštvo mataj k. kaplan Nowal a direktor
Vöbmann. Stud. theol. Kujesł wopominajo poroki, kotrychž ho
nam i pschiležnosčju nalętnje sthadzowanli dōita, wusna poroki
sa sprawne a namołwjesche towaršchow, so ho njebychu
trjebale wobnowjecž.

Cand. theol. Schwjela rojebęrajo jenotliwe hlyšchane ros-
prawy, pschwalil jich ipiřowarjow a tych, wo kotrychž ipiřowarjo
piřachu, so hu dobi Eserbja byli.

Stud. iur. Dryl, powitawšči hiščeje ras telko wjele pschi-
tomnych hošči, wobtručjesche jim, so budze herbsteho luda mlodžina
pschego hwęrnje i narodnej korhoji stacž. Eserbizy studowazy
wschal njebychu męli jenož na sthadzowanlu thodžicž; woni njech
tež shromadżimny herbškich towarštivow wopytaju, jim pschednošchuju,
herbškemu ludu knihi a čašopisny do rukow tšočja. Nęcznił
stōnczi hwoju sympatijisu rěcz i wntrobnej bařnju S. Čzijščin-
scho „Woje herbste wufnacž“. (Dolōnczenje.)

Kaž tón Kujes thę hwojich na dżiwne waschuje šđerzi.

Jan Brenz, württembergski reformator, bęche jemu w Stutt-
garcze pola württembergšeho wójwody Ulriča. To ho katholicnemu
kardinalaj Granovette pscheradži a njenadżižy ho jebnu wječor
w Mnichowje hyla schpaniškich jęsdnych pokaja, kotrychž wyschl ho
pola baperyškeho kurvojereha porucžicž da a bu wot njeho i blidu
pschepročem. Pschi tym ho jemu wužuze, so ma sashglowane
kšęzorke piřmo pschi hebi, na wójwodu Württembergšeho wopšchijaze,
so ma ho jemu Brenz žiwy abo morw pschepodacž. Wójwodowa
čzeta, kotraž sa blidom hędžesche, ho štradžu won huže, tole sa-
hlyšchawšči, napisa wójwodže Ulričej, sčto je wotmyšlene a
wotpōkla hiščeje w nozy hama pōkla, kiž dyrbeishe po mžnosčzi
pokhwatacž a po druhej drōsty ho wōčezicž, so njeby schpaniškim
wojalam do rukow padnył. — Wójwoda Ulrič i dobom Brenza
sawoła a jemu porucži, so njeby na wschitko, sčtož jemu rjekne
ničo napschecznił. Wōn jemu list i Mnichowu čzitalsche, kasojsche
jemu, so by ho wuthowal, kaž derje mōžesche, njechasche pał ničo
dale wjedzecž, so by wobhwēdžicž mōhl, so ničo wo nim njewē.
Brenz w přemim wolomitnjenju sastroženy ho pokhili a woteđže.
Wójwoda pał hnuty sa nim sawoła; „Hdyž sčje Wozu luby, budze
nad Waschim žiwjenjom štražowacž.“ Brenz wsa hebi hlyč a
džęsche mjelčžo se kwojeho doma do wschšcheho dżela męsta. Do
přenjeho doma, kiž bęche woczinjeny, wōn jastupi, štradžu po
sthodže horje sađže hacž pod tšechu, hđžež ho w tucžitu sady
drjewa lehy. Na drubi dzeń kšęzorke wyschl do Stuttgarta sa-
čezje, męščežaušte wrota a wójwodowy hrōđ wobhadži a pschepoda
hwoje porucžne piřmo. Wójwoda wobkucži, so njewē, hđže je
Brenz, dowoli pał wyschke, so by jeho pytal a žiweho abo
morweho hōbu wsał. Wyschl da wschitke domy pschepytacž a
wschitke kōža, hłomowe knje atd. buchu wot schpaniškich hlyšijow
a teřatom pschepytane. To trajesche 2 njeđzeli a Brenz wschēdnje
wot hazy hlyšesche, kał daloko bęchu, hacž woni stōncžnje posledni
dzeń do teho doma pschidžechu, hđžež bęche Brenz. Na tolenomaj
ležo hlyšesche sčęzertotanje hrōnjow a harowaznyh wōjalow, kał
ho i jeneje istny do druheje walicy a po sthodže horje ho jeho
thowanzy blížichu. Wōjal i teřatom psches dżewowu hromadu
kalny, Brenz dyrbeishe ho na bol šwinycž, so njeby tręchemy byl.
Stōncžnje bęchu wschitke kubine rōžki pschepytane a rělasche:
„Woteđžecž, wōn tu njeje!“ — Wyschl bęche nętko ham
pschekwēdžem, so Brenz w Stuttgartarcze njeje a czechjesche dale.
Kał pał Brenz dwē njeđzeli se hwojim hlyčom hjes picža wutca?
Hnydom přenje pschipođnje pschidžecž kofosch a jejo i jeho nohomaj
inješe, čzišche pał hužo woteđže, kaž bęche pschisčta, hdyž hewal
tola tury wōthje tatotaja, hdyž hu jejo snježke. Brenz wsa to
jejo, wotkra hebi kruč hlyčba a tak hwoj wobjed dđerzjesche i wu-
trobnej dżakownosčju. Kofosch by wchēduje w tym hamym čařbu
pschisčla a tak bu wōn wschēdnje satarany. Na tym dnju, hđžež
Schpanižy dale czechnichu, wona wjazy njepšchidžecž a Brenz
hlyšesche ludi na hazy paucž: „Woni hu přecž čahnyli.“ —
Wōn džęsche wječor i wójwodže. Tón ho wulzy ipodžiwasche.
Žato wójwoda dżiwne šđerzenje hlyšesche, dowjedže Brenza
i wotku, ho i nim pschakny a dżakowasche ho Wozu. —

Stary hmitny Wōh, kiž da Člišej psches rapaki jęđž pschi-
njesčž, so mōžesche drohotu pschētracž, ma też dženja hiščeje pucže
a hredki, so by thę hwojich wobarnowal a šđerzał. K temu
dyrbja husto najhnadnišche węzy pomhacž. Sswēt rěczy potom wo
„pschipadže“. Ale sa džęčo Wože žadny pschipad njeje; ničo ho
hjes Wožeje wole nještawa. Šcho wobarnowaza a sataraza lubosčž
naš stajnje wobdawa. Ale runje myšl: „Wdy štejmy stajnje pod
pschikryčjom Wozim“ dyrbi i nashęje wutrobny wschu starosčž, bojosčž
a małowęru mucžericž. Ale to je nash hřęch, so my jemu nje-
wēriny, so mōhl i knjesom bycz nad nashęj usju. Sčtōž ho
i pschewulkimi starosčžemi čwiluje, pokasuje i tym štajnje małow-
węru. Sčtōž do lubosčže a hnady hwojeho hšōžnita wēri, tōn
jemu też wēri, so jemu se wschēch štyřnosčžow čzela a dušę wu-
pomha a jemu pucž fruna, kiž i wēcznemu žiwjenju wjedže. To
čhył i hnady nad nami wschitkimi čzinicž.

Nęščto i rozpominanju.

Nadawł praweje žiwjenškeje mudrosčje je, hebi hamemu
wotemrjecž.